

С. В. Адамович

НАЦІОНАЛЬНА РЕВОЛЮЦІЯ: ЗАГАЛЬНОЄВРОПЕЙСЬКА ТРАДИЦІЯ ТА УКРАЇНСЬКИЙ КОНТЕКСТ

У 2006 р. в м. Івано-Франківську вперше було проведено наукову конференцію «Ідеологія українського націоналізму на сучасному етапі розбудови Української держави». У рамках цієї теми було розпочато проведення циклу наукових конференцій. Так, влітку 2007 р. у м. Дніпропетровську науковці проаналізували перспективи розвитку національної економіки в умовах глобалізації, а восени цього ж року в м. Івано-Франківську відбулася дискусія на тему «Ціннісно-смысловий вимір буття українського суспільства і перспективи українського націоналізму». Насамкінець 2–3 березня 2012 р. в м. Івано-Франківську відбулась IV всеукраїнська наукова конференція з міжнародною участю «Національна революція: загальноєвропейська традиція та український контекст».

Вперше за роки незалежності український націоналізм став предметом об'єктивного наукового аналізу. Звичайно, до цього часу не бракувало форумів партійних та громадських організацій, семінарів, круглих столів і конференцій, які торкалися питань історії та перспектив українського націоналістичного руху. Однак їхнім недоліком була майже виключна належність учасників дискусій до організованих націоналістичних середовищ, а отже, й зумовлена цим фактором суб'єктивність аналізу та висновків.

IV наукова конференція в рамках теми «Ідеологія українського націоналізму на сучасному етапі розбудови Української держави» була присвячена вивченню феномену революції, ретроспективному аналізу зміни парадигми цього терміну від буржуазних революцій XVII–XX століть до революційних змін у розумінні XXI століття і глобалізованого світу.

Проведення наукової конференції стало можливе завдяки підтримці Івано-Франківської обласної ради та особисто її голови О. Сича. Вагомий внесок в організацію та проведення конференції зробили науковці Прикарпатського національного університету ім. В. Стефаника, співробітники Центру національного відродження ім. С. Бандери, а також працівники факультету управління та інформаційної діяльності Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу.

У конференції взяли участь представники наукової громадськості з різних регіонів України. Особливо хочеться відзначити присутність науковців з 22 міст України, що показало єдність академічної спільноти нашої держави в дослідженні питань Національної революції та вивченні теорії і практики українського націоналізму. У м. Івано-Франківську наукова конференція зібрала разом 19 докторів наук, 37 кандидатів наук, значну кількість молодих учених.

Учасники наукового зібрання взяли участь у роботі пленарного засідання, на якому було заслухано наступні доповіді: «Перманентна національна революція: сучасний дискурс українського націоналізму» (к.і.н., доц. О. Сич); «Помаранчева революція і термідор» (д.і.н., проф. О. Гарань); «Злука УНР та ЗУНР: торування шляху соборності» (д.і.н., проф. В. Великочий); «Весна народів» у Габсбурзькій монархії як інституціоналізована революція (д.політ.н., проф. І. Монолатій); «Українська національна революція 1920–1950 рр.: досвід, уроки, заповіді» (к.філ.н., доц. О. Баган); «Революція на граніті 1990 р. та Помаранчева революція 2004 р.: у пошуках ідеї соборності» (д.і.н., доц. С. Адамович); «Політичний протест громадян України: ретроспектива 90-х» (д.політ.н., проф. Н. Ротар); «Законодавча основа місцевого самоврядування в Україні: етапи розвитку, сучасний стан та перспективи» (к.ю.н, доц. В. Скрипничук). Академічна спільнота і всі охочі почули про досвід революційних перетворень в Республіці Польща. Це стало можливим завдяки участі в конференції польського гостя магістра, шефа Відділу Польської закордонної політики (Портал закордонних справ) Д. Матерняка.

Науковці взяли участь у роботі шести секцій, на яких досліджувалося ряд наукових проблем. Зокрема, під час роботи

секції «Революції в українській та європейській історії» було проаналізовано Українські революції XVII і XX ст. та їх роль у майбутньому становленні незалежної Української держави. Проведено наукові паралелі між революційними подіями в Україні та суспільно-політичними рухами в державах Європи. Дослідники у своїх виступах звернули увагу на унікальність Українських революцій і виокремили характеристики, які були притаманні революційним подіям у країнах Європи.

Під час засідання секції «Політична та громадянська участь як індикатори національної революції» науковці з різних регіонів України резюмували: «Завдяки суспільній активності громадян та громадських об'єднань стали можливі революційні перетворення початку і кінця XX ст.». Особливу увагу на науковій конференції приділено питанню «Національні революції в теорії та практиці українського націоналізму». Дослідники історії та теорії націоналізму зосередили увагу на теоретичних та практичних питаннях націоналізму, діяльності націоналістичних організацій у м. Харкові та Кривому Розі в роки II світової війни, інтелектуальному доробку Дмитра Донцова та Мирослава Прокопа, співвідношенні демократії та націоналізму, національному примиренні під час революційних ситуацій у Центрально-Східній Європі.

Наукове зібрання стало майданчиком для практичної дискусії щодо перспектив революційних перетворень у різних ділянках суспільно-політичного та соціально-економічного життя України. На думку учасників наукової дискусії, саме ефективне і незалежне місцеве самоврядування має стати основою Української держави.

На завершальному засіданні керівники секцій підвели підсумки та узагальнили роботу конференції. Науковці окремо відзначили внесок у дослідження історії ОУН-УПА вчених Г. Гончарука і О. Нагайцева, що ввели в науковий обіг значний пласт радянських джерел з проблеми національно-визвольного руху, і підтримали ініціативу висунення вище названих дослідників на державну премію України. Результати пошуків науковців увійшли до збірника Матеріалів наукової конференції, що був виданий до початку проведення наукового заходу.